

ULLENSAKER
KOMMUNE

2022

ÅRSPLAN 2022
BAKKE BARNEHAGE
ULLENSAKER KOMMUNALE
BARNEHAGER

Innhold

Innledning	3
Barnehagens planverk	4
Våre barnehager	5
Språk:	6
Lek, læring og vennskap:	7
Omsorg:	8
Danning:.....	9
Barns medvirkning	10
Progresjon:	11
Overganger:	12
<i>Tilvenning:.....</i>	<i>12</i>
<i>Overgang mellom avdelingene:.....</i>	<i>13</i>
<i>Overgang mellom barnehage og skole.....</i>	<i>14</i>
Foreldres medvirkning i planarbeidet:.....	15
Dokumentasjon og vurdering:.....	16
Livsmestring og helse:	17

Innledning

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. (Barnehageloven)

Årsplanen er:

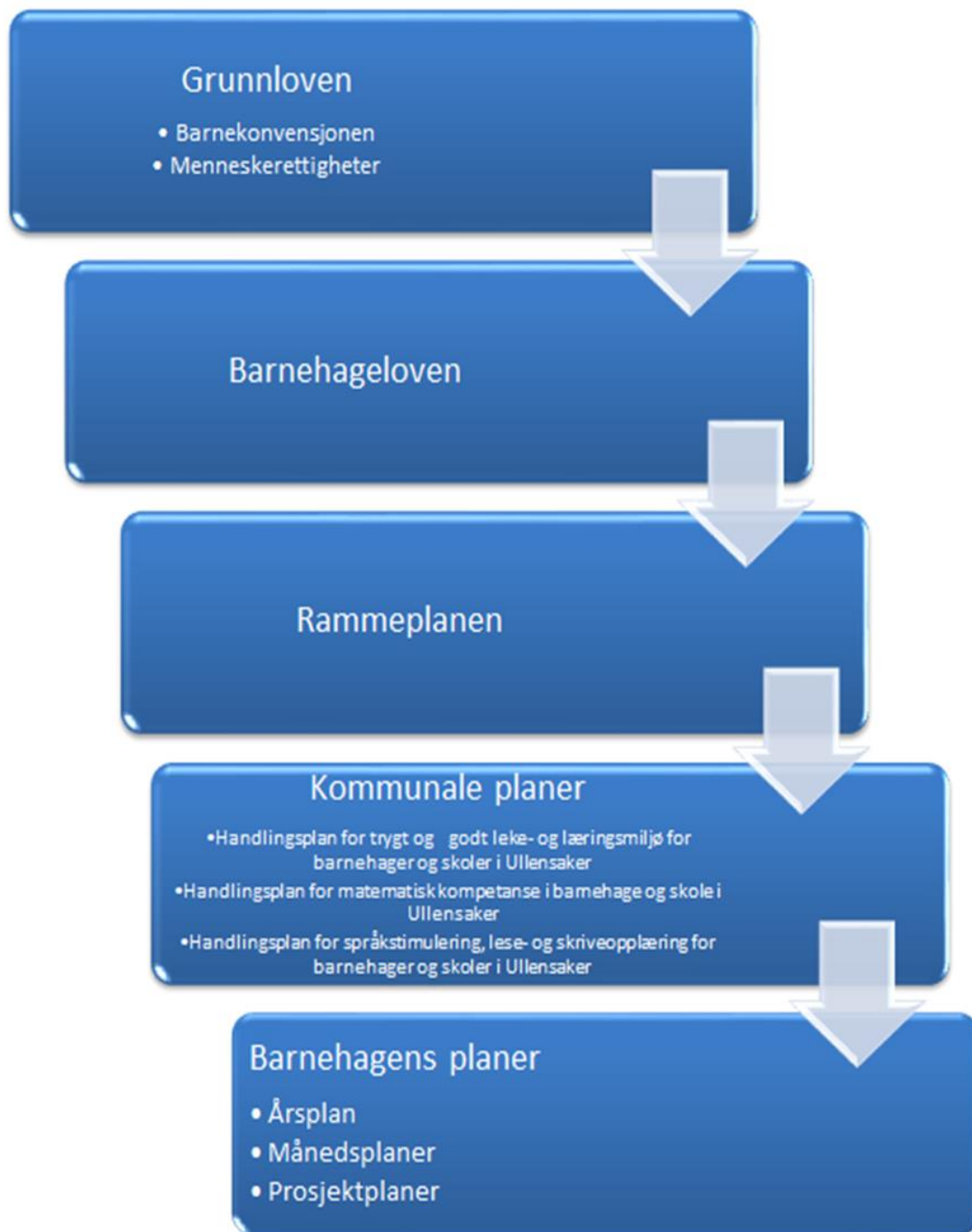
- Et arbeidsredskap for personalet for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- En informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, dannings, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem(jf. rammeplanen, s. 54). Planen er et arbeidsdokument og skal gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen skal gi leseren et bilde av «slik gjør vi det» i våre barnehager. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold og beskriver barnehageårets spesielle satsingsområder.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg, og skal være klar til start av kalenderåret. Godkjennes siste SU møte i desember. Personalet og SU skal være enige om tiltak i egen barnehage som lokale tilpasninger.

Barnehagens planverk

Våre barnehager

Vårt leke- og læringsmiljø handler om hvordan vi har det sammen i barnehagen. Det dreier seg om de mellommenneskelige forholdene, det sosiale miljøet og hvordan barn og ansatte opplever leke- og læringssituasjonen. Et trygt og godt leke- og læringsmiljø er et grunnleggende fundament for utvikling, læring og god psykisk helse. Trygghet, inkludering og fellesskap i barnehagen har stor betydning for livsmestring og helse for barn.

Både barn og voksne skal kjenne seg trygge og inkludert i fellesskapet. Et langsiktig og systematisk arbeid er nødvendig for å skape, utvikle og vedlikeholde trygge og gode leke- og læringsmiljø. Dette innebærer god pedagogisk praksis, fokus på arbeid med gode relasjoner, forebyggende tiltak og systematisk oppfølging av mobbing og krenkelser i den enkelte barnehagen.

Fokusområder for kommunale barnehager: Språk, lek og vennskap.

Språk:

Et godt språk handler om å kunne gjøre seg forstått. I barnehagen har vi ansvar for at alle barn utvikler et språk som er funksjonelt ut fra alder og modenhet. Det å kunne delta i lek er viktig for å kunne utvikle språket, og for å leke er det viktig å kunne språk. Leken blir derfor en viktig arena å øve både språk og relasjonskompetanse.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet deltar i gode samtaler med alle barn i hverdagsaktiviteter
- Bøker er tilgjengelig på avdelingene.
- Personalet er gode språkmodeller, og benevner det vi gjør og ser
- Alle barn blir lest for og lest med.
- Sanger, rim og regler er en del av hverdagen.
- Barnehagen har aktive og lekende smågrupper med fokus på begreper
- Personalet anerkjenner og verdsetter barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk.

Tiltak språk Bakke barnehage:

- Være faglige i det daglige ved å benytte alle anledninger til å sette ord på det vi gjør og det barna gjør i både rutinesituasjoner og i lek, sette ord på det som skjer inni oss av følelser og beskrive ansiktsuttrykk og det som skjer mellom oss.
- Planlegge sammen med barna og avtale hva man skal, gjennomføre planen, og gjenkalle og fortelle om hva man har opplevd. Vurdere hva vil vi gjøre mer av, hva vil vi endre – dette kan føre til en ny plan.
- Benytte handlingskjeder – bilder på veggen som sikrer at vi forstår hverandre og snakker om det samme
- Skape felles fokus, gjennom å bruke konkrete, bøker og lekeprosjekter.
- Vi leser for alle barna hver dag, ulike bøker etter «alder» Dette gir barna felles opplevelser, kunnskap og innsikt som bidrar til felles forståelse i lek.
- Arbeide med fellesskap og skape lekende samspill og gode samtaler i det daglige
- Smågrupper med «Grep om begreper»

Lek, læring og vennskap:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og er viktig for opplevelsen av en god barndom. Leken er nødvendig for barns utvikling og læring, og er barnets viktigste aktivitet. I barnehagen har vi ansvar for å legge til rette for og videreutvikle god lek. Barna skal også oppleve vennskap og videreutvikle god sosial kompetanse. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre.

Kjennetegn på god praksis:

Skolestarterne er sammen med en voksen ansvarlig for trivselspatruljen. Her er det stort fokus på inkludering og fellesskap gjennom styrte leker og aktiviteter.

- Barna har god lekekompetanse og klarer å ta eget initiativ til lek.
- Barn opprettholder god lek, og er i lek over tid.
- Personalet stimulerer barnas nysgjerrighet og utforskertrang.
- Personalet legger til rette for ulike typer lek/lekemiljø tilpasset alder og behov.
- Personalet deltar i lek på barnets premisser og bidrar til å videreutvikle lek og vennskap.
- Personalet veileder barnet i lek og samspill med andre barn.
- Personalet gir barna opplevelser som fører til felles lekereferanser.

«Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen.» RP

- Vi har lekegrupper som er veiledet av voksne både ute og inne for å skape gylne øyeblikk. Personale vektlegger å støtte barnas selvfølelse samtidig som de skal hjelpe barna til å mestre balansekunsten å ivareta egne behov og ta hensyn til andres behov
- Felles lekeprosjekt på avdelingene, som tilrettelegges i forhold til barnas modning, slik at det gir alle mulighet for deltakelse i felles lek.
- Trivselspatruljen setter i gang lek ute sammen med personalet og det brukes sangleker og regelleker hver uke.
- Vi har et engasjert personale som pirrer barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og hjelper barna å utvikle leken.
- Oppmuntre barna til å invitere andre barn inn i leken.
- Personale er faglige i det daglige og skaper læringsarenaer der de er.

Omsorg:

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel. Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet møter alle barn med interesse, lydhørhet, nærhet (både fysisk og psykisk), innlevelse, og evne og vilje til samspill.
 - Personalet viser varme og er tydelige/autoritative voksne
 - Barna utvikler evne til å ta andres perspektiv og forstå andres følelser, vise omsorg og empati.
 - Personalet oppfordrer barn til å utøve omsorgsfulle handlinger gjennom lek eller aktiviteter.
-
- Vi øker personalets kompetanse om den autoritative lederstilen, tema på ledermøter og personalmøter. Personalet skal være autoritative ledere som er lyttende, tydelige og varme veiledere i barnefellesskapet.
 - GRUNNLEGGENDE: Personalet snakker med barna i øyehøyde. Personalet hilser på alle barna hver dag med navn når de starter på jobb. Bruker fornavn på foreldrene på avdelingen.
 - Fokusbarn som relasjonsbygging
 - Vi veileder de store barna, slik at de skal kunne hjelpe de små. Vi snakker mye om at vi er en gruppe, et fellesskap, vi øver på å ta andres perspektiv og praktiserer empatiske handlinger.
 - Barna skal oppleve både å gi og motta omsorg fra andre barn og voksne (når de har behov?)
 - Personalet gir omsorgsfulle og empatiske handlinger oppmerksomhet.
 - Barna skal føle seg velkommen og skal lære hvordan de får andre til å føle seg velkommen i ord og handling, hilse, smile, si hyggelige ting, vise vennlighet mm. – lære om ansiktsuttrykk.
 - Trivselspatruljen

Danning:

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og setter barnet i stand til å kunne ta egne valg, reflektere over egne handlinger og væremåter samt bli en selvstendig deltaker i et demokratisk fellesskap.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier.
- Barna opplever vennskap og er inkludert i fellesskapet
- Personalet er gode samtalepartnere, samhandlingspartnere og veiledere.
- Personalet forsterker det positive barna gjør og sier.
- Personalet fremmer likestilling og motvirker alle former for diskriminering

Tiltak danning i Bakke barnehage:

- Personalet legger til rette for felles opplevelser og fokus som vil støtte og hjelpe barna til å være aktive bidragsyttere i barnefellesskapet.
- Personalet er bevisst ulike kjønnsroller og arbeider med likestilling også i lekeprosjekter – bevisst egne holdninger.
- Personalet hjelper barna med å være romslige, rause og inkluderende mot hverandre
- Det er greit å prøve og feile, vi oppmuntrer til å prøve igjen, eller gjøre det på en annen måte.
- «Tilskuerrollen» - personale hjelper barna med å forstå hva det innebærer, og hvilke valg man har når man ser noe som er vondt eller vanskelig for andre.
- Lekeprosjektet brukes til etiske samtaler og refleksjoner.
- Vi har bærekraft som tema med fokus på å ta vare på det nære.

Barns medvirkning

Barnehagen er en viktig arena for inkludering og for utvikling av demokratiske verdier. For å føle seg betydningsfull og ha innflytelse i egen hverdag skal barnets stemme bli hørt. Deres ytringer skal vektlegges etter alder og modenhet.

Kjennetegn på god praksis:

- Barn erfarer å få innflytelse på barnehagens hverdag og planarbeid
 - Barns ytringer blir hørt, samtidig som barnet får erfaring med å inkludere andres meninger i et fellesskap.
 - Personalet gir alle barn mulighet til å bidra inn i fellesskapet.
-
- Observante og engasjerte voksne som både ser og setter ord på barnas interesser og følger opp deres initiativ.
 - Dagtavle og handlingskjeder med bilder for å hjelpe barna til å ha felles fokus, oversikt, forutsigbarhet og medvirkning i hverdagen.
 - Barnesamtaler for skolestarterne
 - Personalet hjelper barna med å utvide leken med utgangspunkt i barnas innspill og interesser.
 - Bekrefte og anerkjenne barnas følelser. Hjelp barna å sette ord på tanker og åpne for nye handlingsalternativer.
 - Vi skal arbeide for at barna får en grunnleggende forståelse for demokratiske verdier - alle barna skal oppleve å være en betydningsfull brikke i barnehagens fellesskap og lære at alle hører til, alle lyttes til og det er greit å ha ulike meninger. Barna skal oppleve at av og til avgjør flertallet, av og til kommer man til et kompromiss og av og til bruker man ellinger.

Progresjon:

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære, og oppleve fremgang. Vi arbeider med at barna skal få rike og varierte opplevelser gjennom lek og de ulike fagområdene.

Det fysiske rommet, de lekene og materialer barna møter i barnehagen har betydning for deres utvikling. Ved at personalet endrer og tilfører nye elementer til leke- og læringsmiljøet ut fra barnas utvikling gjennom året, legger vi til rette for progresjon. Personalet skal inspirere og tilføre nye perspektiver og elementer for å gi barna nye erfaringer, eller for å utvide de erfaringene som barna allerede har.

Kjennetegn på god praksis:

- Personale som observerer, kartlegger og følger opp barnets utvikling.
- Lekemiljøer og materialer tilpasset barnegruppas utvikling, som er lett tilgjengelig for barna.
- Personale som forstår hvert enkelt barns interesse og behov, og kan støtte barnet i sin utvikling.
- Mye arbeid i smågrupper der lek og aktiviteter er tilpasset barnas utvikling, og barna opplever mestring.

- Gi leken gode kår gjennom delaktige voksne + faste lekegrupper med fast personale – over tid – for å kunne arbeide prosjektaktig med fordypning, påfyll, medvirkning og sosial kompetanse.
- Vi feirer små skritt i forhold til barnas mestring og inspirer til neste skritt.
- Pirre barnas nysgjerrighet i hverdagen og i planlagt aktivitet og hjelpe de et steg videre, jfr nærmeste utviklingssone. Gi leken gode kår gjennom delaktige voksne som tilfører nye elementer når det trengs.
- Vi arbeider etter «Spiralprinsippet» - lære mer og mer om de samme tingene.
- Når de voksne går inn i samspill, skal det være en støtte til at barna får erfaringer som gjør at de etter hvert kan mestre eget samspill med venner. De voksne skal tilpasse sin støtte slik at barna får hjelp til det de ikke mestrer, samtidig som de voksne ikke gjør ting for barna som de mestrer selv.

Overganger:

Tilvenning:

Den første overgangen barna møter er fra hjem til barnehage. Vi er opptatt av at kvaliteten på den første overgangen skal være god, fordi det kan bidra til mestring av andre overganger seinere i livet. Det er viktig at vi gir tid til å skape en trygg tilknytning til personalet, med foreldrene til stede. Det skal settes av god tid til tilvenning. Det anbefales at tilvenning tilpasses hvert enkelt barn og familie, og varer minst en uke. Personalet har ansvar for å skape gode relasjoner, og å leke med barna. Foreldre har ansvar for å ivareta barnas rutiner, som mat, stell og legging den første tiden.

Kjennetegn på god praksis:

- Tilvenningssamtale før barnet starter i barnehagen.
 - Lekegrupper/besøksdager før barnet starter i barnehagen (på våren).
 - Egen tilvenningsplan som sendes ut til foreldre
 - Barn og foreldre er trygge og viser tillit.
 - Foreldre er trygge på hva som forventes av dem i tilvenning.
 - Barnet har en trygg tilknytningsperson.
 - Barnet etablerer gode relasjoner med andre barn og voksne.
 - Barnet tar initiativ til og utforske omgivelsene.
-
- Personalet legger til rette for fleksibel tilvenning ut fra barnets behov.
 - Vi har besøksdager, 1 time i uka fra mai til barnet begynner, med unntak av sommerferien i normalår – i år vil dette trolig ikke være mulig grunnet pandemien.
 - Vi utvikler nye felles rutiner i kommunen.

Overgang mellom avdelingene:

Overgang mellom avdelingene skal være trygg og oversiktlig for barn og foreldre, slik at de får god tid til å bli kjent med den nye avdelingen. Tilvenningen starter på våren.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldrene får tilbud om en førstegangssamtale før barnet flyttes over til ny avdeling.
- Godt samarbeid mellom avdelingene.
- Barnet har med en kjent voksen over til ny avdeling i tilvenningsperioden.
- Barnet har god relasjon til tilknytningsperson på ny avdeling.

Tiltak overgang mellom avdelingene i Bakke barnehage:

- Lekegrupper og besøksdager på ny avdeling med kjente voksne på våren
- Eget foreldremøte for barn som skal bytte avdeling.
- Tilknytningsperson

Overgang mellom barnehage og skole

Å starte på skolen er en stor begivenhet i alle barns liv. Overgangen fra barnehagebarn til elev er en tid barna skal se frem til med glede, nysgjerrighet og forventning.

Målet er å sikre en god skolestart og sammenheng i det helhetlige læringsløpet. Ullensaker kommune utarbeider i disse tider egen plan for overgang barnehage/skole.

Kjennetegn på god praksis:

- Barn og foreldre opplever helhet og oversikt i overgangen.
- Barna gleder seg til å begynne på skolen/SFO.
- Foreldrene er trygge.
- Barna er kjent med nærskolens uteområde.
- Barna kjenner igjen flere av lekene i skolegården gjennom trivselspatruljen.

Nye rutiner er under utvikling i forhold til helhetlig leke- og læringsmiljø i Ullensaker. Personalet innfører nye rutiner.

Foreldres medvirkning i planarbeidet:

Foreldrene er en viktig ressurs for barnehagen. Et godt samarbeid skaper trygghet og forutsigbarhet mellom hjem og barnehage der barnets beste alltid er målet.

Foreldrene skal være med på å utarbeide lokale tiltak i den enkelte barnehage gjennom SU. Brukerundersøkelsen vår avsluttes i desember, eventuelle tiltak etter brukerundersøkelsen kommer som vedlegg til årsplanen.

Kjennetegn på god praksis:

- Foreldrene og personalet har tett og god dialog om hvert enkelt barn.
 - Samarbeidsutvalget fremmer saker som er av interesse for fellesskapet.
 - Personalet involverer foreldrene i barnehagens planer og innhold, blant annet barnehagens årsplan.
 - Foreldremøter to ganger i året. Her får blant annet foreldre medvirke i forhold til foreldreundersøkelsen.
 - Tilbud om minimum to foreldresamtaler i året.
 - SU møter etter årshjul, og ellers ved behov.
-
- SU sine innspill fra foreldrene er lagt i årshjulet, slik at dette blir tiltak i årsplanen.
 - Arbeide for at vi har en holdning om at alle tilbakemeldinger er hjelp til å utvikle barnehagen positivt.
 - Bruke foreldreundersøkelsen som grunnlag i barnehagens planarbeid sammen med innspill fra FAU og SU.
 - Planlegge foreldremøtene sammen med FAU
 - Pedagogene har kontakttid som foreldrene kan sette seg opp på som ekstra foreldresamtale på telefon.
 - Vi forbedrer vår informasjon i samarbeid med FAU.

Dokumentasjon og vurdering:

De ansattes kompetanse er den viktigste faktoren for utvikling av barnehagen som organisasjon. Barnehagen skal være en lærende organisasjon der personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller.

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet vårt. Dette skal bygge på felles refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i. Vurderingen vi gjør skal føre til kompetanseutvikling av barnehagen som helhet.

Kjennetegn på god praksis:

- Praksisfortellinger som utgangspunkt for refleksjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet.
 - Pedagogisk tilbakeblikk til foreldrene.
 - Observasjoner og kartlegging av enkeltbarn eller gruppa.
 - Hele personalgruppa deltar i vurderingsarbeidet
-
- MYKID Tekst og bilder.
 - Fleksible planer som kan endres ut fra barnas interesser og innspill. Dette synliggjøres f.eks gjennom MYKID.
 - Felles faglig fokus på nytt kapittel 8 i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø med nulltoleranse og forebyggende arbeid med aktivitetsplikt ved krenkende atferd. Ta i bruk tiltaksplan mot mobbing og krenkelser ved behov.
 - Praksisfortellinger på avdelingsmøter for refleksjon og planlegging og utvikling for hele avdelingen.

Livsmestring og helse:

Livsmestring handler om å kunne håndtere både medgang og motgang, samt å styrke troen på egne evner til å mestre livet ikke bare her og nå, men også i fremtiden. Vi har stort fokus på et trygt og godt leke- og læringsmiljø, og relasjonskompetanse.

Kjennetegn på god praksis:

- Personale som utfordrer og støtter barn i hverdagssituasjoner.
 - Personale som bekrefter, og hjelper barnet med å regulere følelser.
 - Personale som hjelper barn til å leke.
 - Personale som oppdager, undersøker og håndterer krenkelser/mobbing.
 - Barna har mulighet til å delta i fysisk aktivitet, og får tilstrekkelig med ro og hvile.
 - Barna utvikler matglede og sunne vaner
-
- Personale skal arbeide med implementering av ny «mobbelov» med fokus på nulltoleranse, forebygging og felles praksis.
 - Personalet skal veilede og hjelpe barna i konfliktsituasjoner, møte dem med varme og forståelse og hjelpe dem til å se i et videre perspektiv, gjennom bruk av bøker og samtalebilder både i samling og når det oppstår situasjoner hvor barna trenger hjelp til å forstå andres behov og se konsekvensen av egne handlinger.
 - Personalet samarbeider med foreldrene slik at vi kjenne hvert enkelt barns behov for nødvendig hvile, fysisk aktivitet, språkstimulering, mat og matvaner.
 - Vi har fokus på personalets rolle i lek for å legge til rette for at barna kan utforske ulike former for samspill, roller, fellesskap og vennskap og hjelpe barna til å mestre motgang og håndtere utfordringer.
 - Vi lærer barna selvstendighet ved å la dem prøve ut og erfare ulike situasjoner. De voksne er støttende og hjelper og øver med barna slik at de selv skal klare å si fra når andre overskrider deres grenser - «stopp» - «jeg vil ikke at du skal gjøre slik» - «du får ikke ta min bil»

